

Kontextuális kétdimenziós szemantika

Kovács János

`jakovi@hotmail.com`

Szegedi Egyetem

Nyelvhasználatunk egyik alapvető sajátossága, hogy a nyelvi megnyilatkozás keretétül szolgáló kontextus egy további szerepben, a megnyilatkozás tárgyaként is előfordulhat. Egy adott helyen beszélhetünk például más helyekről, egy adott időpillanatban más időpillanatokról, egy adott lehetséges világban más lehetséges világokról. Véleményem szerint a kontextus e kettős szerepének a felismerése a kétdimenziós szemantikai elméletek kidolgozásának egyik legfontosabb indoka. Előadásomban egy kétdimenziós kontextuális szemantika alapjait vázoló fel, és azt vizsgálom, hogy miként lehet rekonstruálni Kripke *Naming and Necessity*-ben kifejtett szemantikai nézeteit az általam bemutatott szemantika keretei között. Megpróbálok továbbá választ adni Chalmers a kétdimenziós szemantika kontextuális értelmezésével kapcsolatos ellenvetéseire, valamint Soames kétdimenziós szemantikával kapcsolatos kritikájára. Végezetül igyekszem néhány összefüggést felmutatni episztemikus és metafizikai szükségszerűség között, választ keresve a kérdésre, hogy az elgondolhatóság valóban ad-e valamiféle támpontot a világ metafizikai szerkezetének feltárásához.